

CONSTRUÏM LA PAU

OBJECTIUS	CONCEPTES	ACTITUDS, VALORS, NORMES	PROCEDIMENTS
CICLE INICIAL DE PRIMÀRIA <ul style="list-style-type: none"> - Introduir els conceptes de pau, violència i conflicte i reflexionar-hi. - Reflexionar sobre les actituds que prenem davant els conflictes i afavorir el diàleg i la cooperació. - Desmuntar els mecanismes que permeten la formació de la imatge de l'enemic. - Despertar la creativitat i la imaginació en la recerca de solucions. 	<ul style="list-style-type: none"> - La cultura de la violència. - La imatge de l'enemic. - El diàleg, l'escolta i la cooperació. - La por i la seguretat personal. - La conversió d'armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Valorar les conseqüències dels diferents tipus de violència. - Fomentar el coneixement i l'estimació cap als altres. - Valorar la imaginació i la creativitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Escolta activa. - Participació. - Creativitat i imaginació. - Expressió plàstica. - Treball en grup.
CICLE MITJÀ DE PRIMÀRIA <ul style="list-style-type: none"> - Introduir els conceptes de pau, violència i conflicte, i reflexionar-hi. - Reflexionar sobre les actituds que prenem davant els conflictes i afavorir el diàleg i la cooperació. - Desmuntar els mecanismes que permeten la formació de la imatge de l'enemic. - Descobrir les conseqüències de l'ús de les armes. - Despertar la creativitat i la imaginació en la recerca de solucions. 	<ul style="list-style-type: none"> - La cultura de la violència. - La imatge de l'enemic. - El diàleg, l'escolta i la cooperació. - La por i la seguretat personal. - La conversió d'armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Valorar les conseqüències dels diferents tipus de violència. - Fomentar el coneixement i l'estimació cap als altres. - Valorar la imaginació i la creativitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Escolta activa. - Participació. - Creativitat i imaginació. - Expressió plàstica. - Treball en grup.
CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA <ul style="list-style-type: none"> - Analitzar elements que determinin la cultura de la violència i buscar-hi alternatives. - Reconèixer diferents tipus d'armes i conèixer les conseqüències del seu ús. - Entendre els mecanismes que creen la imatge de l'enemic. - Presentar experiències de construcció de pau. - Reconèixer la no-violència com a alternativa real a la guerra. 	<ul style="list-style-type: none"> - La cultura de la violència. - La imatge de l'enemic. - Les armes lleugeres, les mines. - El cost i el preu (de les armes). - El desminatge, la recol·lecció, la desmobilització. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mostrar una actitud activa en la construcció d'una cultura de pau. - Valorar positivament el treball cooperatiu. - Valorar les causes i les conseqüències de l'ús, la proliferació i el comerç d'armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi, debat i escolta activa. - Participació en dinàmiques de joc. - Creativitat i imaginació. - Expressió plàstica. - Treball en grup.
SECUNDÀRIA <ul style="list-style-type: none"> - Analitzar els elements que determinen la cultura de la violència. - Reflexionar sobre les causes i les conseqüències de l'ús de les armes. - Entendre els mecanismes que reforcen la imatge de l'enemic. - Estudiar diferents contextos en què s'utilitzen armes. - Veure la responsabilitat que té Espanya en el comerç d'armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - La cultura de la violència. - La imatge de l'enemic. - Els actors i circuits que intervenen en el comerç d'armes. - El Codi de conducta. - El comerç triangular. - Les conseqüències de l'ús de les armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mostrar una actitud activa en la construcció d'una cultura de pau. - Valorar positivament el treball cooperatiu. - Valorar les causes i les conseqüències de l'ús, la proliferació i el comerç d'armes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi de documents. - Debat i escolta activa. - Participació en dinàmiques. - Presentacions a la resta de la classe. - Creativitat i imaginació. - Expressió plàstica. - Treball en grup.

Intermón Oxfam

Algunes recomanacions sobre l'enfocament metodològic i l'avaluació de les activitats

Com podeu comprovar, algunes de les propostes pedagògiques que realitzem responen a un enfocament socioafectiu: es tracta d'obtenir del grup una experiència en primera persona que ens permeti avaluar conjuntament els continguts proposats i intentar analitzar què té a veure aquesta experiència amb el nostre entorn immediat (aula, escola, barri), la nostra ciutat o el món.

experiència = extrapolació al nostre entorn

Per aquest motiu és important canalitzar sempre l'avaluació des de les emocions. La primera pregunta en aquests casos hauria de ser: Com us heu sentit? Per continuar després amb qüestions del tipus: Quina relació trobeu entre el que ha passat i... l'aula, l'escola, la ciutat, el món?

Així, l'avaluació sempre ha de constar de tres nivells de preguntes:

1. Com us heu sentit?

D'aquesta manera es poden canalitzar les emocions i abordar la frustració, la incomprensió, la ràbia, la por, la sorpresa que pot haver generat una dinàmica. És important que cap sentiment negatiu quedi amagat.

2. Què ha passat durant la dinàmica?

Aquesta pregunta permet ser conscient de les actituds de cadascú durant l'activitat.

3. Quina relació trobeu entre allò que ha ocorregut en la dinàmica i el vostre entorn?

Aquesta última reflexió facilita l'entesa, objectiu principal de l'activitat.

És important que dediquem temps suficient a les avaluacions. Quan posem en joc un enfocament socioafectiu estem exposats a emocions que no sempre són agradables o que poden generar controvèrsia dins el mateix grup. No convé iniciar cap d'aquestes dinàmiques si no estem disposats a avaluar-les convenientment i durant el temps necessari perquè aflorin tots els sentiments.

No passa res si algun dels alumnes prefereix no participar en determinat moment en l'activitat proposada.

Com que estem parlant d'emocions, no hi haurà respostes correctes o incorrectes. És important que el grup se centri més en les pròpies emocions que en la conducta dels companys. En tot conflicte, de qui més informació disposem és de nosaltres mateixos. També convé destacar que poden tenir percepcions o punts de vista diferents i fins contraposats sobre el que ha succeït.

Una eina útil per a tota avaluació (en realitat per a tot procés educatiu) és l'escolta **activa**. No es tracta només d'escoltar, sinó de fer sentir a l'altre que l'estem escoltant. Per a això podem recórrer a conductes habituals com mirar als ulls o assentir o bé a tècniques com fer preguntes aclaridores o parafrasejar (repetir amb les nostres pròpies paraules el que hem entès). També haurem de deixar de costat momentàniament el nostre propi punt de vista per intentar sintonitzar amb l'altra persona. Algunes pautes que poden ajudar-nos a dur-ho a terme són les següents: no parlar d'un mateix, no canviar de tema, no aconsellar (si no se'ns demana), criticar sense diagnosticar; no pensar per avançat el que direm, no negar o no tenir en compte els sentiments de l'altra persona i no fingir que la comprenem si no és així.

També volem destacar la importància de **fomentar la imaginació i la creativitat** dels alumnes durant tot el procés pedagògic, especialment en aquells cursos (últim cicle de primària i secundària) en els quals sembla no trobar-se mai entre els objectius principals.

Per acabar, és important recordar que la proliferació d'armes és un **problema** d'abast **global**. Moltes activitats intenten reflectir aquesta dimensió geogràfica, oferint informació de diferents països. Per facilitar que l'alumnat compregui aquesta dimensió mundial es recomana marcar o assenyalar en un mapa del món els diferents contextos de què s'està parlant.

Direcció de la col·lecció: Raquel León
Coordinació de la producció: Elisa Sarsanedas

Consell assessor de la col·lecció: M. Àngels Alié, Carme Batet, Mireia Claverol, Núria Ensena, Marga Florensa, M. Lluïsa Geronès, Joan Pere Guzmán, Montse López, Mª Jesús del Olmo, Desiderio de Paz, José Palos, Carme Pi, Ferran Polo, Paulina Retamales, Maria Rico, Teresa Riera i M. Lluïsa Ruiz

1a edició: desembre 2004
© Autoria cicle inicial i mitjà de primària: Carles Vidal
© Autoria cicle superior de primària i secundària: Cécile Barbeito
© Il·lustracions: Josep Puig
© Intermón Oxfam

Roger de Llúria, 15. 08010 Barcelona
Tel. 93 482 07 00. Fax 93 482 07 07
e-mail: info@IntermonOxfam.org

Intermón Oxfam